

Alexandra Tärziu

Kígyófészek

Minthogy nem találtam képzettségnek megfelelő munkát, egy újsághirdetés nyomán elvetődtem egy baromfifarmra. Ideges voltam, mivel tudtam, hogy semmi ilyen irányú tapasztalatom nincs.

– Csak hangmérnök vagyok – magyaráztam az engem fogadó szakembernek, de ő csak biztatóan mosolygott.

– Itt nincs semmiféle jelentősége a tapasztalatnak – mondta egyenesen a szemembe nézve. – Ez olyan könnyű munka, melyhez leginkább praktikus érzék szükséges. Szinte semmi dolgot – folytatja, miközben a részleg felé vezet. – A farm majdnem teljes mértékben gépesített. – A főfolyosó mindkét oldalán üvegboxok, az inkubátorok sorakoznak, melyeken át látni a tojásokkal megrakott állványokat. Egyesek előtt megáll.

– A csirkék kikelése előtt nincs egyéb munkád, csak a hőmérők figyelése. Utána át kell raknod a csibéket az inkubátorból a melléte lévő helyre, az etető részbe; ám előtte meg kell gyűrűznöd és le kell mérned mindegyiket, és az eredményt be kell vezetned ebbe a naplóba; ha valami kérdésed fölmerül, akkor fölhívsz a 122-es számon.

Hallgattam az eligazításokat, s nemigen tudtam összekapcsolni a hamarosan rám zúduló feladattal. Néha pofonegyszerűnek éreztem, néha pedig alattomosnak.

– Milyen tojások ezek? – kíváncsiskodom, inkább csak udvariasságból.

– Egyelőre csak lúdtojásunk van – árulja el a nyilvántartási naplóban

kutatva. – De a farmunk mindenféle tojás kikeltésére alkalmas.

Még ellát egy-két tanáccsal a gyűrűzést illetően, s aztán magamra hagy, hogy boldoguljak egyedül. Csupa szem és fül vagyok, tele várakozással, sétálgatok az inkubátorok előtt.

Gyengéd, kékes fény világítja meg a törekeny tojások ovális formáit. Gondolatban átismételgetem a feladatok fázisait. Egyszer csak valami vibrálásféle futott át rajtam: az utolsó állvány alsó részében megpillantottam a fehér héjon a repedést, s én kottlós módjára keringtem az inkubátorok között.

A következő pillanatban a tojások héjszilánkjai közül egy csipogó, ártatlan, apró élőlény feje jelent meg, hogy találkozzon a világgal, hogy megtapintsa, lássa, érzékelje és szétszaggassa, egy pihe-puha kis fejecske, mely tétovázott, és mégis tudott már valamit! A kis teremtmény lépésenként előrebiccent pálcikalábacskaíra. Aztán sorra repedeztek meg a tojások, és a kiscsibék igyekeztek kiszabadulni a tojás fogságából. Én pedig az izgatottság lázában alig győztem a gyűrűzés és a lemérés rohamait. Bevallom férfiasan, első ízben kerültem szembe ilyen közvetlen módon az étellel. És néhány órás munkám után a csipogó kórus arra figyelmeztetett, hogy hagyjam abba a lemérést és a gyűrűzést, mert elérkezett az etetés ideje. Amint rákészültem végre az etetésre, valami igen különös érzékeltem. Az inkubátorból érkezett, a fehér szilánkok közül kitörni szándékozó élőlény – (lehet, hogy csak a képze-

lódésem, vagy a természet tévedése csupán?) –, a tojásból kiigyekvő élőlény nem lúdcsibe volt, hanem egy kis kígyókölyök. Tetszett, nem tetszett, a következő percekben mind több és több barna fej rontott elő világunkba. Az első reakcióm az volt, hogy kővé dermedtem.

Eddig arra készültem, hogy kézbe vegyem az apró lúdcsibéket. De hogy tegyem ezt a kölyökkígyókkal, egyáltalán, hol fogjam meg őket?

A legkisebb hezitálás nélkül, már hívtam is a 122-es számot. A főnök azonnal odajött. Azt hiszem, sokkal nagyobb volt a pánikom miatti szégyenem és az elkeseredésem, mely elnyomta a jelenenivalóm mértékét:

– Maga is látja, ami történt – hebegtem az inkubátor felé hadonászva.

– Semmi probléma – válaszolta a leguánok felé nézve, melyek már mérges nyelvüket nyújtották felénk.

– Ledöbbsentem – folytattam –, az igazat megvallva, eszem ágában sem fordult meg, hogy a lúdtojásokból ezek kelnek ki...

– Nem értem magát, mi itt a probléma? – kérdezi kissé zavartan.

– Semmi prob-lé-ma? – kapkodtam levegő után. – Hát mit kezdjek velük?

– Nyugi, nyugi, lássuk csak. No, amikor a lúdcsibék kikeltek, mi volt a feladatod?

– Lemértem, meggyűrűztem, vagyis fordítva. Most is éppen megakartam etetni őket, mikor...

– Na látod, hát most sincs egyéb dolgod.

– Jó, jó, de ezeket hol gyűrűzzem meg, a fejüknél vagy a farkuknál?

– Ne fecséreld az időt a meggyűrűzésükkel, hisz úgyis levedlik a bőrrüket. Térj át egyenesen a 2. számú feladatára: az etetésre.

– Jó, jó, de hogyan? Egyáltalán nem egyforma dolog lúdcsibéket etetni vagy kölyökkígyókat.

– Nekünk, a farmon dolgozóknak, ez egy és ugyanaz. A mi kötelességünk az etetésük.

– Na és mivel? Mit esznek ezek a leguánok, vagy hogy is hívják őket?

– Na látod, ez már fogas kérdés. Az ételre mindenkinek szüksége van. Ez az igazi kardinális probléma, hogy etesd meg őket úgy, hogy ne utáltasd meg közben vele az enivalót, de ne is éheztesd. Az etetés is művészet, és ebben áll vagy bukik a világ egyensúlya. Hát akkor? A mi esetünkben, minthogy lúdcsibéink vannak, kézzelfogható a megoldás.

– Mire céloz?

– Nem célzok, de ez a természet törvénye, hogy a legkisebbeket megesszik a legnagyobbak, és azokat a még annál is méretesebbek. Mi csak tesszük a dolgunk.

– Nem hiszem, hogy lesz kedvem ehhez a... munkához.

– Miért?

– Hát ide figyeljen, először is azért, mert idegen tőlem egy ilyen feladat befogadása, én azt hittem, hogy egy baromfifarmra helyezkedem el, nem pedig egy burkolt vágóhídra. És most egyszerűen ledöbbsentem. Kegyetlenségnek tartom a leggyengébbek föllálódását a legnagyobbak javára.

– Na és mit szeretnél tenni a leggyengébbekkel?

– Támogatnám, védeném, oltalmaznám.

– Csak akkor támogathatod a leggyengébbeket, ha együttműködsz a leghatalmasabbakkal.

– Árulja már el őszintén, kinek használnak ezek a kígyók, meg tudja mondani?

– Nem tudom, mindig is léteztek leguánok, melyek elárasztották

és összevissza keverték, fenekestül felforgatták a világot. Az éhség nem immorális kérdés. Nos? Mi a dolga?

– Lenne még egy dilemmám – mondom gondolatnyi szünet után. – És ezeket mivel fogom etetni, ha azok elfogynak?

– Ó, ne aggodalmaskodj. Akkorra a kígyók már olyan kövérek és érettek lesznek, hogy alkalmasakká válnak a 2. számú feladatra. Különbön is tudnod kell, hogy a mi laboratóriumunkban csak azt kell eldönteni, hogy keltetésre tegyük-e a kiválasztott tojásokat, és akkor ezek az éhes, falánk leguánok, melyek most a fejüket verik a kirakat üvegének és készek bármelyik pillanatban fölfalni bennünket is, nem lesznek egyebek, csak mások eledele, más fajok tápláléka.

– Nekem mégis merő kegyetlenség ez az egész.

– Na és? Te mit gondolsz, hogy biztosítják a világ előrehaladását, mely folyton csak keveredik, kavarog, és sosem unja meg? Nos, hogyan? Pörgezd csak vissza a történelem lapjait. Hát így. Nézz csak vissza egy kicsit, és sok mindent megértesz. Az éhségben létezik konstruktív jelleg is.

– Lehet, hogy magának igaza van – mondom az újszülött leguánok felé fordulva, melyek már ádáz módon golyóznak rám szemükkel, tátják szájukat összevissza tekerődzve, pikkelyeikkel sisteregve, méregzacskóikkal fenyegetőzve.

Aztán fölhúztam a tolóajtót, és elkezdtem etetni egyik állatfajt a másikkal...Vigasztalanul.

Szlafkay Attila fordítása

Alexandra Tärziu (1937–) Amerikába emigrált román író, több novelláskötete jelent meg Romániában emigrálás előtt és után is. Irodalmi témái a valóság világából táplálkoznak, olykor a humor és tragikus líraiság eszközeivel.

Időköz

Ha múltunk jelen
jelenünk pedig jövő
jövünk hol múlik

(Zalán Tibor)

Zalán és a hatodik iksz: ni, az ötösloctón! Arra határozott barátunk-szerzőnk: ott játssza meg. S nyert! Vele mi is s megannyi olvasója – köszönjük, Tibor, nyerő húzásaid legújabbikat, köszöntünk évfordulódón. Időközönként majd...

(Midőn még 57 éves volt: http://napkut.hu/naput_2011/2011_04/tartalom.html)